ॐ

శ్రీమద్భగవద్గీత

श्रीमद्भगवद्गीता

మూల శ్లోకం · తెలుగు తాత్పర్యం · *English meaning*

ప్రతి శ్లోకానికీ QR — స్కాన్ చేసి శ్లోకం, అర్థం వినండి

గీతా తాతయ్య · gitatatayya.in

ఉచిత ప్రతి · ప్రథమోఽధ్యాయః · అర్జునవిషాదయోగః · ౪౭ శ్లోకాలు

విషయసూచిక · Contents

౧	అర్జునవిషాదయోగః *Arjuna's Despondency*	౪౭	**ఈ సంచికలో**
౨	సాఙ్ఖ్యయోగః *The Yoga of Knowledge*	౭౨	త్వరలో
౩	కర్మయోగః *The Yoga of Action*	౪౩	త్వరలో
౪	జ్ఞానకర్మసంన్యాసయోగః *Knowledge, Action and Renunciation*	౪౨	త్వరలో
౫	కర్మసంన్యాసయోగః *The Yoga of Renunciation of Action*	౨౯	త్వరలో
౬	ఆత్మసంయమయోగః *The Yoga of Self-Control*	౪౭	త్వరలో
౭	జ్ఞానవిజ్ఞానయోగః *Knowledge and Realisation*	౩౦	త్వరలో
౮	అక్షరబ్రహ్మయోగః *The Imperishable Brahman*	౨౮	త్వరలో
౯	రాజవిద్యారాజగుహ్యయోగః *The Royal Knowledge and Royal Secret*	౩౪	త్వరలో
౧౦	విభూతియోగః *The Divine Glories*	౪౨	త్వరలో
౧౧	విశ్వరూపదర్శనయోగః *The Vision of the Cosmic Form*	౫౫	త్వరలో
౧౨	భక్తియోగః *The Yoga of Devotion*	౨౦	త్వరలో
౧౩	క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞవిభాగయోగః *The Field and its Knower*	౩౪	త్వరలో
౧౪	గుణత్రయవిభాగయోగః *The Three Gunas*	౨౭	త్వరలో
౧౫	పురుషోత్తమయోగః *The Supreme Person*	౨౦	త్వరలో
౧౬	దైవాసురసమ్పద్విభాగయోగః *The Divine and the Demoniac*	౨౪	త్వరలో
౧౭	శ్రద్ధాత్రయవిభాగయోగః *The Threefold Faith*	౨౮	త్వరలో
౧౮	మోక్షసంన్యాసయోగః *Liberation through Renunciation*	౭౮	త్వరలో

కొత్త అధ్యాయాలు చేరిన కొద్దీ ఈ పుస్తకం పెరుగుతుంది — gitatatayya.in

ఓం శ్రీ పరమాత్మనే నమః

అథ ప్రథమోఽధ్యాయః · ౧

అర్జునవిషాదయోగః

Chapter 1 · The Yoga of Arjuna's Despondency

కురుక్షేత్ర యుద్ధభూమిలో రెండు సైన్యాలు ఎదురెదురుగా నిలిచాయి. అంధుడైన ధృతరాష్ట్రుడు, దివ్యదృష్టి పొందిన సంజయుని ద్వారా యుద్ధభూమి విశేషాలను అడిగి తెలుసుకుంటున్నాడు.

Two armies stand face to face on the field of Kurukshetra. The blind king Dhritarashtra asks Sanjaya, granted divine sight, to tell him what is unfolding there.

ధృతరాష్ట్ర ఉవాచ

ధర్మక్షేత్రే కురుక్షేత్రే సమవేతా యుయుత్సవః ।
మామకాః పాణ్డవాశ్చైవ కిమకుర్వత సఞ్జయ ॥ ౧ ॥

dharmakṣetre kurukṣetre samavetā yuyutsavaḥ
māmakāḥ pāṇḍavāścaiva kimakurvata sañjaya ॥ 1 ॥

తాత్పర్యం

ధృతరాష్ట్రుడు పలికెను: ఓ సంజయా! ధర్మక్షేత్రమైన కురుక్షేత్రంలో యుద్ధం చేయాలనే కోరికతో చేరిన నా కుమారులు, పాండు కుమారులు ఏమి చేశారు?

MEANING

Dhritarashtra said: O Sanjaya, gathered on the sacred field of Kurukshetra, eager to fight, what did my sons and the sons of Pandu do?

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? ఇక్కడ నొక్కండి
gitatatayya.in/1-1.html

సఞ్జయ ఉవాచ

దృష్ట్వా తు పాణ్డవానీకం వ్యూఢం దుర్యోధనస్తదా ।
ఆచార్యముపసఙ్గమ్య రాజా వచనమబ్రవీత్ ॥ ౨ ॥

dṛṣṭvā tu pāṇḍavānīkaṃ vyūḍhaṃ duryodhanastadā
ācāryamupasaṅgamya rājā vacanamabravīt ॥ 2 ॥

తాత్పర్యం

సంజయుడు పలికెను: అప్పుడు వ్యూహంగా నిలిచిన పాండవ సైన్యాన్ని చూసి, రాజైన దుర్యోధనుడు తన ఆచార్యుడైన ద్రోణుని సమీపించి ఈ మాటలు పలికాడు.

MEANING

Sanjaya said: Seeing the Pandava army drawn up in battle array, King Duryodhana approached his teacher Drona and spoke these words.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? ఇక్కడ నొక్కండి
gitatatayya.in/1-2.html

పశ్యైతాం పాణ్డుపుత్రాణామాచార్య మహతీం చమూమ్ ।
వ్యూఢాం ద్రుపదపుత్రేణ తవ శిష్యేణ ధీమతా ॥ 3 ॥

paśyaitāṃ pāṇḍuputrāṇāmācārya mahatīṃ camūm
vyūḍhāṃ drupadaputreṇa tava śiṣyeṇa dhīmatā ॥ 3 ॥

తాత్పర్యం

ఓ ఆచార్యా! మీ బుద్ధిమంతుడైన శిష్యుడు, ద్రుపద పుత్రుడైన ధృష్టద్యుమ్నుడు వ్యూహంగా నిలిపిన ఈ పాండు పుత్రుల మహా సైన్యాన్ని చూడండి.

MEANING

Behold, O Teacher, this mighty army of the sons of Pandu, arrayed by the son of Drupada, your own gifted disciple.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-3.html

అత్ర శూరా మహేష్వాసా భీమార్జునసమా యుధి ।
యుయుధానో విరాటశ్చ ద్రుపదశ్చ మహారథః ॥ ౪ ॥

atra śūrā maheṣvāsā bhīmārjunasamā yudhi
yuyudhāno virāṭaśca drupadaśca mahārathaḥ ॥ 4 ॥

తాత్పర్యం

ఈ సైన్యంలో యుద్ధంలో భీమార్జునులతో సమానులైన మహా ధనుర్ధారులైన శూరులు ఉన్నారు — యుయుధానుడు (సాత్యకి), విరాటుడు, మహారథుడైన ద్రుపదుడు.

MEANING

Here are heroes, mighty archers equal in battle to Bhima and Arjuna: Yuyudhana, Virata, and Drupada, the great chariot-warrior.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? ఇక్కడ నొక్కండి
gitatatayya.in/1-4.html

ధృష్టకేతుశ్చేకితానః కాశిరాజశ్చ వీర్యవాన్ ।
పురుజిత్కున్తిభోజశ్చ శైబ్యశ్చ నరపుఙ్గవః ॥ ౫ ॥

dhṛṣṭaketuścekitānaḥ kāśirājaśca vīryavān
purujitkuntibhojaśca śaibyaśca narapuṅgavaḥ **॥ 5 ॥**

తాత్పర్యం

ధృష్టకేతువు, చేకితానుడు, పరాక్రమశాలి అయిన కాశీరాజు, పురుజిత్తు, కుంతిభోజుడు, నరశ్రేష్ఠుడైన శైబ్యుడు.

MEANING

Dhrishtaketu, Chekitana, the valiant king of Kashi, Purujit, Kuntibhoja, and Shaibya, foremost among men.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-5.html

యుధామన్యుశ్చ విక్రాన్త ఉత్తమౌజాశ్చ వీర్యవాన్ ।
సౌభద్రో ద్రౌపదేయాశ్చ సర్వ ఏవ మహారథాః ॥ ౬ ॥

yudhāmanyuśca vikrānta uttamaujāśca vīryavān
saubhadro draupadeyāśca sarva eva mahārathāḥ II 6 II

తాత్పర్యం

పరాక్రమవంతుడైన యుధామన్యుడు, వీర్యవంతుడైన ఉత్తమౌజుడు, సుభద్ర కుమారుడైన అభిమన్యుడు, ద్రౌపది కుమారులు — వీరందరూ మహారథులే.

MEANING

The bold Yudhamanyu, the valiant Uttamaujas, the son of Subhadra, and the sons of Draupadi: all of them great chariot-warriors.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-6.html

అస్మాకం తు విశిష్టా యే తాన్నిబోధ ద్విజోత్తమ ।
నాయకా మమ సైన్యస్య సంజ్ఞార్థం తాన్బ్రవీమి తే ॥ ౭ ॥

asmākaṃ tu viśiṣṭā ye tānnibodha dvijottama
nāyakā mama sainyasya saṃjñārthaṃ tānbravīmi te ॥ 7 ॥

తాత్పర్యం

ఓ ద్విజోత్తమా! ఇక మన పక్షంలోని విశిష్టులను తెలుసుకోండి. మీ గుర్తు కోసం నా సైన్యపు నాయకుల పేర్లు చెబుతాను.

MEANING

Know too, O best of the twice-born, the most distinguished on our side, the leaders of my army; I name them for your reference.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-7.html

భవాన్భీష్మశ్చ కర్ణశ్చ కృపశ్చ సమితిఞ్జయః ।
అశ్వత్థామా వికర్ణశ్చ సౌమదత్తిస్తథైవ చ ॥ ౮ ॥

bhavānbhīṣmaśca karṇaśca kṛpaśca samitiñjayaḥ
aśvatthāmā vikarṇaśca saumadattistathaiva ca ॥ 8 ॥

తాత్పర్యం

మీరు, భీష్ముడు, కర్ణుడు, యుద్ధంలో ఎప్పుడూ జయించే కృపాచార్యుడు, అశ్వత్థామ, వికర్ణుడు, సోమదత్తుని కుమారుడైన భూరిశ్రవుడు.

MEANING

Yourself, Bhishma, Karna, and Kripa, ever victorious in battle; Ashvatthama, Vikarna, and the son of Somadatta.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-8.html

అన్యే చ బహవః శూరా మదర్థే త్యక్తజీవితాః ।
నానాశస్త్రప్రహరణాః సర్వే యుద్ధవిశారదాః ॥ ౯ ॥

anye ca bahavaḥ śūrā madarthe tyaktajīvitāḥ
nānāśastrapraharaṇāḥ sarve yuddhaviśāradāḥ ll 9 ll

తాత్పర్యం

నా కోసం ప్రాణాలను సైతం విడిచిపెట్టడానికి సిద్ధపడిన శూరులు ఇంకా ఎందరో ఉన్నారు. వారందరూ నానా విధ ఆయుధాలు ధరించినవారు, యుద్ధ విద్యలో నిపుణులు.

MEANING

And many other heroes, ready to give up their lives for my sake, bearing many kinds of weapons, all masters of warfare.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? ఇక్కడ నొక్కండి
gitatatayya.in/1-9.html

అపర్యాప్తం తదస్మాకం బలం భీష్మాభిరక్షితమ్ ।
పర్యాప్తం త్విదమేతేషాం బలం భీమాభిరక్షితమ్ ॥ ౧౦ ॥

aparyāptaṃ tadasmākaṃ balaṃ bhīṣmābhirakṣitam
paryāptaṃ tvidameteṣāṃ balaṃ bhīmābhirakṣitam ॥ 10 ॥

తాత్పర్యం

భీష్ముడు రక్షిస్తున్న మన సైన్యం అపరిమితమైనది; భీముడు రక్షిస్తున్న వీరి సైన్యం పరిమితమైనది.

MEANING

Our strength, guarded by Bhishma, is boundless; theirs, guarded by Bhima, is limited.

> ‘అపర్యాప్తం’ అనే పదానికి ‘సరిపోనిది’ అనే అర్థం కూడా ఉంది — కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఈ శ్లోకంలో దుర్యోధనుని లోపలి భయాన్ని చూస్తారు.
> *Aparyāptam can also mean ‘insufficient’; some commentators read Duryodhana’s hidden fear in this verse.*

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-10.html

అయనేషు చ సర్వేషు యథాభాగమవస్థితాః ।
భీష్మమేవాభిరక్షన్తు భవన్తః సర్వ ఏవ హి ॥ ౧౧ ॥

ayaneṣu ca sarveṣu yathābhāgamavasthitāḥ
bhīṣmamevābhirakṣantu bhavantaḥ sarva eva hi **॥** *11* **॥**

తాత్పర్యం

కాబట్టి మీరందరూ సైన్య వ్యూహంలో మీ మీ స్థానాల్లో స్థిరంగా నిలబడి, అన్ని వైపుల నుండి భీష్మ పితామహుణ్ణే రక్షించండి.

MEANING

Therefore, all of you, holding your assigned positions at every entry of the formation, must protect Bhishma above all.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-11.html

తస్య సఞ్జనయన్హర్షం కురువృద్ధః పితామహః ।
సింహనాదం వినద్యోచ్చైః శఙ్ఖం దధ్మౌ ప్రతాపవాన్ ॥ ౧౨ ॥

tasya sañjanayanharṣaṃ kuruvṛddhaḥ pitāmahaḥ
siṃhanādaṃ vinadyoccaiḥ śaṅkhaṃ dadhmau pratāpavān ॥ 12 ॥

తాత్పర్యం

అప్పుడు దుర్యోధనునికి ఉత్సాహం కలిగించేందుకు, కురువంశంలో పెద్దవాడైన పరాక్రమశాలి భీష్మ పితామహుడు సింహంలా గర్జించి, బిగ్గరగా శంఖం ఊదాడు.

MEANING

Then, to cheer Duryodhana, the valiant grandsire Bhishma, eldest of the Kurus, roared like a lion and blew his conch aloud.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-12.html

తతః శఙ్ఖాశ్చ భేర్యశ్చ పణవానకగోముఖాః ।
సహసైవాభ్యహన్యన్త స శబ్దస్తుములోఽభవత్ ॥ ౧౩ ॥

tataḥ śaṅkhāśca bheryaśca paṇavānakagomukhāḥ
sahasaivābhyahanyanta sa śabdastumulo'bhavat ॥ 13 ॥

తాత్పర్యం

ఆ వెంటనే శంఖాలు, భేరీలు, డప్పులు, ఢంకాలు, కొమ్ము బూరలు ఒక్కసారిగా మోగాయి. ఆ ధ్వని భయంకరంగా ప్రతిధ్వనించింది.

MEANING

At once conches, kettledrums, tabors, drums and horns blared together, and the sound was tremendous.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-13.html

తతః శ్వేతైర్హయైర్యుక్తే మహతి స్యన్దనే స్థితౌ ।
మాధవః పాణ్డవశ్చైవ దివ్యౌ శఙ్ఖౌ ప్రదధ్మతుః ॥ ౧౪ ॥

tataḥ śvetairhayairyukte mahati syandane sthitau
mādhavaḥ pāṇḍavaścaiva divyau śaṅkhau pradadhmatuḥ ॥ 14 ॥

తాత్పర్యం

అప్పుడు తెల్లని గుర్రాలు పూన్చిన గొప్ప రథంలో ఉన్న శ్రీకృష్ణుడు, అర్జునుడు తమ దివ్య శంఖాలను ఊదారు.

MEANING

Then, standing in a great chariot yoked to white horses, Krishna and Arjuna blew their divine conches.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-14.html

పాఞ్చజన్యం హృషీకేశో దేవదత్తం ధనఞ్జయః ।
పౌణ్డ్రం దధ్మౌ మహాశఙ్ఖం భీమకర్మా వృకోదరః ॥ ౧౫ ॥

pāñcajanyaṃ hṛṣīkeśo devadattaṃ dhanañjayaḥ
pauṇḍraṃ dadhmau mahāśaṅkhaṃ bhīmakarmā vṛkodaraḥ ॥ 15 ॥

తాత్పర్యం

హృషీకేశుడు (శ్రీకృష్ణుడు) పాంచజన్యాన్ని, ధనంజయుడు (అర్జునుడు) దేవదత్తాన్ని ఊదారు. భయంకరమైన పనులు చేసే వృకోదరుడు (భీముడు) పౌండ్రం అనే మహాశంఖాన్ని ఊదాడు.

MEANING

Hrishikesha blew the Panchajanya, Dhananjaya the Devadatta, and Bhima of mighty deeds blew the great conch Paundra.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-15.html

అనన్తవిజయం రాజా కున్తీపుత్రో యుధిష్ఠిరః ।
నకులః సహదేవశ్చ సుఘోషమణిపుష్పకౌ ॥ ౧౬ ॥

anantavijayaṃ rājā kuntīputro yudhiṣṭhiraḥ
nakulaḥ sahadevaśca sughoṣamaṇipuṣpakau ॥ 16 ॥

తాత్పర్యం

కుంతీ కుమారుడైన యుధిష్ఠిర మహారాజు అనంతవిజయాన్ని ఊదాడు. నకులుడు సుఘోషాన్ని, సహదేవుడు మణిపుష్పకాన్ని ఊదారు.

MEANING

King Yudhishthira, son of Kunti, blew the Anantavijaya; Nakula and Sahadeva blew the Sughosha and the Manipushpaka.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-16.html

కాశ్యశ్చ పరమేష్వాసః శిఖణ్డీ చ మహారథః ।
ధృష్టద్యుమ్నో విరాటశ్చ సాత్యకిశ్చాపరాజితః ॥ ౧౭ ॥

kāśyaśca parameṣvāsaḥ śikhaṇḍī ca mahārathaḥ
dhṛṣṭadyumno virāṭaśca sātyakiścāparājitaḥ ॥ 17 ॥

తాత్పర్యం

గొప్ప విలుకాడైన కాశీరాజు, మహారథుడైన శిఖండి, ధృష్టద్యుమ్నుడు, విరాటుడు, ఓటమి ఎరుగని సాత్యకి —

MEANING

The king of Kashi, the great archer; Shikhandi, the mighty chariot-warrior; Dhrishtadyumna, Virata and the unconquered Satyaki;

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-17.html

ద్రుపదో ద్రౌపదేయాశ్చ సర్వశః పృథివీపతే ।
సౌభద్రశ్చ మహాబాహుః శఙ్ఖాన్దధ్ముః పృథక్పృథక్ ॥ ౧౮ ॥

drupado draupadeyāśca sarvaśaḥ pṛthivīpate
saubhadraśca mahābāhuḥ śaṅkhāndadhmuḥ pṛthakpṛthak ॥ 18 ॥

తాత్పర్యం

ఓ రాజా! ద్రుపదుడు, ద్రౌపది కుమారులు, మహాబాహువైన సుభద్ర కుమారుడు (అభిమన్యుడు) — అందరూ అన్ని వైపుల నుండి తమ తమ శంఖాలను వేర్వేరుగా ఊదారు.

MEANING

Drupada, the sons of Draupadi, and the mighty-armed son of Subhadra, O lord of the earth, all blew their own conches, each in turn.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-18.html

స ఘోషో ధార్తరాష్ట్రాణాం హృదయాని వ్యదారయత్ ।
నభశ్చ పృథివీం చైవ తుములో వ్యనునాదయన్ ॥ ౧౯ ॥

sa ghoṣo dhārtarāṣṭrāṇāṃ hṛdayāni vyadārayat
nabhaśca pṛthivīṃ caiva tumulo vyanunādayan ॥ 19 ॥

తాత్పర్యం

ఆకాశాన్నీ భూమినీ ప్రతిధ్వనింపజేసిన ఆ భయంకరమైన ఘోష ధృతరాష్ట్రుని కుమారుల హృదయాలను చీల్చివేసింది.

MEANING

That tumultuous uproar, echoing through sky and earth, tore the hearts of Dhritarashtra's sons.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? ఇక్కడ నొక్కండి
gitatatayya.in/1-19.html

అథ వ్యవస్థితాన్దృష్ట్వా ధార్తరాష్ట్రాన్ కపిధ్వజః ।
ప్రవృత్తే శస్త్రసమ్పాతే ధనురుద్యమ్య పాణ్డవః ॥ ౨౦ ॥

atha vyavasthitāndṛṣṭvā dhārtarāṣṭrān kapidhvajaḥ
pravṛtte śastrasampāte dhanurudyamya pāṇḍavaḥ ॥ 20 ॥

తాత్పర్యం

ఓ రాజా! అప్పుడు, ఆయుధాలు ప్రయోగించడానికి అంతా సిద్ధమవుతున్న సమయంలో, హనుమంతుని జెండా గల రథంలో ఉన్న అర్జునుడు యుద్ధానికి నిలిచిన ధృతరాష్ట్రుని కుమారులను చూసి తన విల్లు ఎత్తాడు.

MEANING

Then, as the weapons were about to clash, Arjuna, whose banner bore Hanuman, looked at the sons of Dhritarashtra drawn up for battle and raised his bow.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-20.html

హృషీకేశం తదా వాక్యమిదమాహ మహీపతే ।
అర్జున ఉవాచ
సేనయోరుభయోర్మధ్యే రథం స్థాపయ మేఽచ్యుత ॥ ౨౧ ॥

hṛṣīkeśaṃ tadā vākyamidamāha mahīpate
arjuna uvāca
senayorubhayormadhye rathaṃ sthāpaya me'cyuta ॥ 21 ॥

తాత్పర్యం

ఓ రాజా! అప్పుడు అర్జునుడు హృషీకేశునితో ఇలా అన్నాడు. అర్జునుడు పలికెను: "ఓ అచ్యుతా! నా రథాన్ని రెండు సైన్యాల మధ్య నిలుపు —"

MEANING

Then, O king, he spoke these words to Hrishikesha. Arjuna said: "O Achyuta, place my chariot between the two armies,"

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-21.html

యావదేతాన్నిరీక్షేఽహం యోద్ధుకామానవస్థితాన్ ।
కైర్మయా సహ యోద్ధవ్యమస్మిన్ రణసముద్యమే ॥ ౨౨ ॥

yāvadetānnirīkṣe'haṃ yoddhukāmānavasthitān
kairmayā saha yoddhavyamasmin raṇasamudyame ॥ 22 ॥

తాత్పర్యం

యుద్ధం చేయాలనే కోరికతో ఇక్కడ నిలిచిన వారిని నేను బాగా చూడాలి — ఈ యుద్ధంలో నేను ఎవరితో పోరాడవలసి ఉందో తెలుసుకోవాలి.

MEANING

so that I may look at those who stand here eager to fight, and see with whom I must contend in this great effort of war.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-22.html

యోత్స్యమానానవేక్షేఽహం య ఏతేఽత్ర సమాగతాః ।
ధార్తరాష్ట్రస్య దుర్బుద్ధేర్యుద్ధే ప్రియచికీర్షవః ॥ ౨౩ ॥

yotsyamānānavekṣe'haṃ ya ete'tra samāgatāḥ
dhārtarāṣṭrasya durbuddheryuddhe priyacikīrṣavaḥ ॥ 23 ॥

తాత్పర్యం

దుర్బుద్ధి అయిన దుర్యోధనునికి యుద్ధంలో మేలు చేయాలని ఇక్కడ చేరిన యోధులను నేను చూడాలనుకుంటున్నాను.

MEANING

I wish to see those who have gathered here to fight, eager to please the evil-minded son of Dhritarashtra in battle.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-23.html

సఞ్జయ ఉవాచ

ఏవముక్తో హృషీకేశో గుడాకేశేన భారత ।
సేనయోరుభయోర్మధ్యే స్థాపయిత్వా రథోత్తమమ్ ॥ ౨౪ ॥

evamukto hṛṣīkeśo guḍākeśena bhārata
senayorubhayormadhye sthāpayitvā rathottamam ll 24 ll

తాత్పర్యం

సంజయుడు పలికెను: ఓ భారతా! గుడాకేశుడు (నిద్రను జయించిన అర్జునుడు) ఇలా చెప్పగానే, హృషీకేశుడు ఆ శ్రేష్ఠమైన రథాన్ని రెండు సైన్యాల మధ్య నిలిపాడు.

MEANING

Sanjaya said: Thus addressed by Gudakesha, O Bharata, Hrishikesha drove that finest of chariots between the two armies,

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? ఇక్కడ నొక్కండి
gitatatayya.in/1-24.html

భీష్మద్రోణప్రముఖతః సర్వేషాం చ మహీక్షితామ్ ।
ఉవాచ పార్థ పశ్యైతాన్సమవేతాన్కురూనితి ॥ ౨౫ ॥

bhīṣmadroṇapramukhataḥ sarveṣāṃ ca mahīkṣitām
uvāca pārtha paśyaitānsamavetānkurūniti ॥ 25 ॥

తాత్పర్యం

భీష్మ ద్రోణుల ఎదుట, రాజులందరి ముందు నిలిపి — “పార్థా! ఇక్కడ చేరిన ఈ కౌరవులను చూడు” అని అన్నాడు.

MEANING

and, facing Bhishma, Drona and all the kings, said: “Partha, behold these Kurus gathered here.”

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-25.html

తత్రాపశ్యత్స్థితాన్పార్థః పితౄనథ పితామహాన్ ।
ఆచార్యాన్మాతులాన్భ్రాతౄన్పుత్రాన్పౌత్రాన్సఖీంస్తథా ॥ ౨౬ ॥

tatrāpaśyatsthitānpārthaḥ pitṝnatha pitāmahān
ācāryānmātulānbhrātṝnputrānpautrānsakhīṃstathā **II** *26* **II**

తాత్పర్యం

అక్కడ అర్జునుడు తండ్రుల వంటి పెద్దలను, తాతలను, గురువులను, మేనమామలను, సోదరులను, కుమారులను, మనుమలను, స్నేహితులను చూశాడు.

MEANING

There Partha saw, standing in both armies, fathers and grandfathers, teachers, uncles, brothers, sons, grandsons and friends,

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-26.html

శ్వశురాన్సుహృదశ్చైవ సేనయోరుభయోరపి ।
తాన్సమీక్ష్య స కౌన్తేయః సర్వాన్బన్ధూనవస్థితాన్ ॥ ౨౭ ॥

śvaśurānsuhṛdaścaiva senayorubhayorapi
tānsamīkṣya sa kaunteyaḥ sarvānbandhūnavasthitān || 27 ||

తాత్పర్యం

రెండు సైన్యాల్లోనూ మామగార్లను, హితులను చూశాడు. అలా నిలిచి ఉన్న తన బంధువులందరినీ చూసి కుంతీ కుమారుడు —

MEANING

fathers-in-law and well-wishers too. Seeing all these kinsmen standing there, the son of Kunti

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-27.html

కృపయా పరయావిష్టో విషీదన్నిదమబ్రవీత్ ।
అర్జున ఉవాచ
దృష్ట్వేమం స్వజనం కృష్ణ యుయుత్సుం
సముపస్థితమ్ ॥ ౨౮ ॥

kṛpayā parayāviṣṭo viṣīdannidamabravīt
arjuna uvāca
dṛṣṭvemaṃ svajanaṃ kṛṣṇa yuyutsuṃ samupasthitam ॥ 28 ॥

తాత్పర్యం

తీవ్రమైన జాలితో నిండిపోయి, దుఃఖిస్తూ ఇలా అన్నాడు. అర్జునుడు పలికెను: “ఓ కృష్ణా! యుద్ధం చేయాలనే కోరికతో ఇక్కడ నిలిచిన నా వాళ్ళను చూసి —”

MEANING

was overcome with deep compassion and, sorrowing, said. Arjuna said: “O Krishna, seeing my own people here, eager to fight,”

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-28.html

సీదన్తి మమ గాత్రాణి ముఖం చ పరిశుష్యతి ।
వేపథుశ్చ శరీరే మే రోమహర్షశ్చ జాయతే ॥ ౨౯ ॥

sīdanti mama gātrāṇi mukhaṃ ca pariśuṣyati
vepathuśca śarīre me romaharṣaśca jāyate ॥ 29 ॥

తాత్పర్యం

నా అవయవాలు సడలిపోతున్నాయి, నోరు ఎండిపోతోంది. నా శరీరం వణుకుతోంది, రోమాలు నిక్కబొడుచుకుంటున్నాయి.

MEANING

my limbs give way and my mouth is parched. My body trembles and my hair stands on end.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-29.html

గాణ్డీవం స్రంసతే హస్తాత్త్వక్చైవ పరిదహ్యతే ।
న చ శక్నోమ్యవస్థాతుం భ్రమతీవ చ మే మనః ॥ ౩౦ ॥

gāṇḍīvaṃ sraṃsate hastāttvakcaiva paridahyate
na ca śaknomyavasthātuṃ bhramatīva ca me manaḥ ॥ 30 ॥

తాత్పర్యం

గాండీవం నా చేతి నుండి జారిపోతోంది, చర్మం మండిపోతోంది. నేను నిలబడలేకపోతున్నాను, నా మనసు గిర్రున తిరుగుతున్నట్లుంది.

MEANING

The Gandiva slips from my hand and my skin burns. I cannot stand steady; my mind seems to whirl.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-30.html

నిమిత్తాని చ పశ్యామి విపరీతాని కేశవ ।
న చ శ్రేయోఽనుపశ్యామి హత్వా స్వజనమాహవే ॥ ౩౧ ॥

nimittāni ca paśyāmi viparītāni keśava
na ca śreyo'nupaśyāmi hatvā svajanamāhave ॥ 31 ॥

తాత్పర్యం

ఓ కేశవా! నాకు అన్నీ అపశకునాలే కనిపిస్తున్నాయి. యుద్ధంలో నా వాళ్ళను చంపడం వల్ల ఏ మేలూ కలుగుతుందని నాకు అనిపించడం లేదు.

MEANING

I see ill omens, O Keshava, and I foresee no good in killing my own people in battle.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-31.html

న కాఙ్క్షే విజయం కృష్ణ న చ రాజ్యం సుఖాని చ ।
కిం నో రాజ్యేన గోవిన్ద కిం భోగైర్జీవితేన వా ॥ ౩౨ ॥

na kāṅkṣe vijayaṃ kṛṣṇa na ca rājyaṃ sukhāni ca
kiṃ no rājyena govinda kiṃ bhogairjīvitena vā ॥ 32 ॥

తాత్పర్యం

ఓ కృష్ణా! నాకు విజయం వద్దు, రాజ్యం వద్దు, సుఖాలూ వద్దు. ఓ గోవిందా! రాజ్యంతో, భోగాలతో, చివరకు బ్రతకడంతో కూడా మాకు ఏమి ప్రయోజనం?

MEANING

I do not long for victory, O Krishna, nor for a kingdom or its pleasures. Of what use to us is a kingdom, O Govinda, or enjoyments, or even life itself?

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? ఇక్కడ నొక్కండి
gitatatayya.in/1-32.html

యేషామర్థే కాఙ్క్షితం నో రాజ్యం భోగాః సుఖాని చ ।
త ఇమేఽవస్థితా యుద్ధే ప్రాణాంస్త్యక్త్వా ధనాని చ ॥ ౩౩ ॥

yeṣāmarthe kāṅkṣitaṃ no rājyaṃ bhogāḥ sukhāni ca
ta ime'vasthitā yuddhe prāṇāṃstyaktvā dhanāni ca ॥ 33 ॥

తాత్పర్యం

ఎవరి కోసం మేము రాజ్యాన్ని, భోగాలను, సుఖాలను కోరుకున్నామో, వాళ్ళే ప్రాణాలనూ సంపదలనూ వదులుకోవడానికి సిద్ధపడి ఈ యుద్ధంలో నిలిచారు.

MEANING

Those for whose sake we desired a kingdom, enjoyments and pleasures stand here in battle, ready to give up their lives and wealth:

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-33.html

ఆచార్యాః పితరః పుత్రాస్తథైవ చ పితామహాః ।
మాతులాః శ్వశురాః పౌత్రాః శ్యాలాః సమ్బన్ధినస్తథా ॥ ౩౪ ॥

ācāryāḥ pitaraḥ putrāstathaiva ca pitāmahāḥ
mātulāḥ śvaśurāḥ pautrāḥ śyālāḥ sambandhinastathā ॥ 34 ॥

తాత్పర్యం

గురువులు, తండ్రులు, కుమారులు, తాతలు, మేనమామలు, మామగార్లు, మనుమలు, బావమరుదులు, ఇతర బంధువులు.

MEANING

teachers, fathers, sons and grandfathers, uncles, fathers-in-law, grandsons, brothers-in-law and other kinsmen.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-34.html

ఏతాన్న హన్తుమిచ్ఛామి ఘ్నతోఽపి మధుసూదన ।
అపి త్రైలోక్యరాజ్యస్య హేతోః కిం ను మహీకృతే ॥ ౩౫ ॥

etānna hantumicchāmi ghnato'pi madhusūdana
api trailokyarājyasya hetoḥ kiṃ nu mahīkṛte ॥ 35 ॥

తాత్పర్యం

ఓ మధుసూదనా! వీళ్ళు నన్ను చంపినా సరే, ముల్లోకాల రాజ్యం కోసమైనా నేను వీళ్ళను చంపను — ఇక ఈ భూమి కోసం ఎలా చంపగలను?

MEANING

I do not wish to kill them, O Madhusudana, even if they kill me; not even for the rule of the three worlds, let alone for this earth.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-35.html

నిహత్య ధార్తరాష్ట్రాన్నః కా ప్రీతిః స్యాజ్జనార్దన ।
పాపమేవాశ్రయేదస్మాన్హత్వైతానాతతాయినః ॥ ౩౬ ॥

nihatya dhārtarāṣṭrānnaḥ kā prītiḥ syājjanārdana
pāpamevāśrayedasmānhatvaitānātatāyinaḥ ॥ 36 ॥

తాత్పర్యం

ఓ జనార్దనా! ధృతరాష్ట్రుని కుమారులను చంపి మాకు ఏమి సంతోషం కలుగుతుంది? వీళ్ళు దుర్మార్గులే అయినా, వీళ్ళను చంపితే మాకు పాపమే అంటుకుంటుంది.

MEANING

What joy could we have, O Janardana, from killing the sons of Dhritarashtra? Sin alone would cling to us for slaying these aggressors.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-36.html

తస్మాన్నార్హా వయం హన్తుం ధార్తరాష్ట్రాన్స్వబాన్ధవాన్ ।
స్వజనం హి కథం హత్వా సుఖినః స్యామ మాధవ ॥ ౩౭ ॥

tasmānnārhā vayaṃ hantuṃ dhārtarāṣṭrānsvabāndhavān
svajanaṃ hi kathaṃ hatvā sukhinaḥ syāma mādhava ॥ 37 ॥

తాత్పర్యం

కాబట్టి మా బంధువులైన ధృతరాష్ట్రుని కుమారులను చంపడం మాకు తగదు. ఓ మాధవా! మా వాళ్ళనే చంపుకుని మేము ఎలా సుఖంగా ఉండగలం?

MEANING

So we should not kill the sons of Dhritarashtra, our own kin. How could we be happy, O Madhava, after killing our own people?

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-37.html

యద్యప్యేతే న పశ్యన్తి లోభోపహతచేతసః ।
కులక్షయకృతం దోషం మిత్రద్రోహే చ పాతకమ్ ॥ ౩౮ ॥

yadyapyete na paśyanti lobhopahatacetasaḥ
kulakṣayakṛtaṃ doṣaṃ mitradrohe ca pātakam ॥ 38 ॥

తాత్పర్యం

లోభంతో బుద్ధి చెడిపోయిన వీళ్ళు, వంశనాశనం వల్ల కలిగే దోషాన్నీ, మిత్రద్రోహం వల్ల కలిగే పాపాన్నీ చూడలేకపోయినా —

MEANING

Even if these men, their minds overcome by greed, see no wrong in destroying a family and no sin in betraying friends,

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-38.html

కథం న జ్ఞేయమస్మాభిః పాపాదస్మాన్నివర్తితుమ్ ।
కులక్షయకృతం దోషం ప్రపశ్యద్భిర్జనార్దన ॥ ౩౯ ॥

kathaṃ na jñeyamasmābhiḥ pāpādasmānnivartitum
kulakṣayakṛtaṃ doṣaṃ prapaśyadbhirjanārdana ॥ 39 ॥

తాత్పర్యం

ఓ జనార్దనా! వంశనాశనం వల్ల కలిగే దోషాన్ని స్పష్టంగా చూస్తున్న మేము, ఈ పాపం నుండి వెనక్కి తగ్గాలని ఎందుకు తెలుసుకోకూడదు?

MEANING

why should we, who clearly see the evil of destroying a family, O Janardana, not know to turn away from this sin?

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-39.html

కులక్షయే ప్రణశ్యన్తి కులధర్మాః సనాతనాః ।
ధర్మే నష్టే కులం కృత్స్నమధర్మోఽభిభవత్యుత ॥ ౪౦ ॥

kulakṣaye praṇaśyanti kuladharmāḥ sanātanāḥ
dharme naṣṭe kulaṃ kṛtsnamadharmo'bhibhavatyuta ॥ 40 ॥

తాత్పర్యం

వంశం నశిస్తే, తరతరాలుగా వస్తున్న కుల ధర్మాలు నశిస్తాయి. ధర్మం నశిస్తే, ఆ వంశమంతటినీ అధర్మం ఆవరిస్తుంది.

MEANING

When a family is destroyed, its age-old traditions perish; and when tradition is lost, lawlessness overtakes the whole family.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-40.html

అధర్మాభిభవాత్కృష్ణ ప్రదుష్యన్తి కులస్త్రియః ।
స్త్రీషు దుష్టాసు వార్ష్ణేయ జాయతే వర్ణసఙ్కరః ॥ ౪౧ ॥

adharmābhibhavātkṛṣṇa praduṣyanti kulastriyaḥ
strīṣu duṣṭāsu vārṣṇeya jāyate varṇasaṅkaraḥ ॥ 41 ॥

తాత్పర్యం

ఓ కృష్ణా! అధర్మం ఆవరిస్తే వంశంలోని స్త్రీలు దారి తప్పుతారు. ఓ వార్ష్ణేయా! అలా జరిగితే సమాజ వ్యవస్థ అస్తవ్యస్తమవుతుంది (వర్ణసంకరం).

MEANING

When lawlessness prevails, O Krishna, the women of the family go astray; and from that, O Varshneya, comes the confusion of social order (varna-sankara).

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-41.html

సఙ్కరో నరకాయైవ కులఘ్నానాం కులస్య చ ।
పతన్తి పితరో హ్యేషాం లుప్తపిణ్డోదకక్రియాః ॥ ౪౨ ॥

saṅkaro narakāyaiva kulaghnānāṃ kulasya ca
patanti pitaro hyeṣāṃ luptapiṇḍodakakriyāḥ ॥ 42 ॥

తాత్పర్యం

ఈ అస్తవ్యస్తత వంశాన్ని నాశనం చేసిన వారినీ, ఆ వంశాన్నీ నరకానికే తీసుకువెళ్తుంది. పిండోదక క్రియలు ఆగిపోవడం వల్ల వారి పితరులు కూడా పతనమవుతారు.

MEANING

Such confusion leads both the family and its destroyers to hell; their ancestors fall too, deprived of the offerings of rice and water.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-42.html

దోషైరేతైః కులఘ్నానాం వర్ణసఙ్కరకారకైః ।
ఉత్సాద్యన్తే జాతిధర్మాః కులధర్మాశ్చ శాశ్వతాః ॥ ౪౩ ॥

doṣairetaiḥ kulaghnānāṃ varṇasaṅkarakārakaiḥ
utsādyante jātidharmāḥ kuladharmāśca śāśvatāḥ ॥ 43 ॥

తాత్పర్యం

వంశాన్ని నాశనం చేసేవారి ఈ దోషాల వల్ల, సమాజ ధర్మాలు, శాశ్వతమైన కుల ధర్మాలు నిర్మూలమైపోతాయి.

MEANING

Through these wrongs of the family-destroyers, which bring confusion of order, the age-old duties of community and family are uprooted.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-43.html

ఉత్సన్నకులధర్మాణాం మనుష్యాణాం జనార్దన ।
నరకేఽనియతం వాసో భవతీత్యనుశుశ్రుమ ॥ ౪౪ ॥

utsannakuladharmāṇāṃ manuṣyāṇāṃ janārdana
narake'niyataṃ vāso bhavatītyanuśuśruma ॥ 44 ॥

తాత్పర్యం

ఓ జనార్దనా! కుల ధర్మాలను పోగొట్టుకున్న మనుష్యులకు నరకంలో నిరవధిక నివాసం తప్పదని మేము పెద్దల నుండి వింటూ వచ్చాము.

MEANING

We have heard, O Janardana, that those whose family traditions are destroyed dwell in hell for an untold time.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-44.html

అహో బత మహత్పాపం కర్తుం వ్యవసితా వయమ్ ।
యద్రాజ్యసుఖలోభేన హన్తుం స్వజనముద్యతాః ॥ ౪౫ ॥

aho bata mahatpāpaṃ kartuṃ vyavasitā vayam
yadrājyasukhalobhena hantuṃ svajanamudyatāḥ ॥ 45 ॥

తాత్పర్యం

అయ్యో! రాజ్యసుఖం మీది లోభంతో మా వాళ్ళనే చంపడానికి సిద్ధపడి, ఎంతటి మహాపాపం చేయడానికి నిశ్చయించుకున్నాం!

MEANING

Alas, what a great sin we are resolved to commit, ready to kill our own people out of greed for the pleasures of a kingdom!

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-45.html

యది మామప్రతీకారమశస్త్రం శస్త్రపాణయః ।
ధార్తరాష్ట్రా రణే హన్యుస్తన్మే క్షేమతరం భవేత్ ॥ ౪౬ ॥

yadi māmapratīkāramaśastraṃ śastrapāṇayaḥ
dhārtarāṣṭrā raṇe hanyustanme kṣemataraṃ bhavet ॥ 46 ॥

తాత్పర్యం

నేను ఎదురు తిరగకుండా, ఆయుధం లేకుండా ఉన్నప్పుడు, ఆయుధాలు పట్టుకున్న ధృతరాష్ట్రుని కుమారులు నన్ను యుద్ధంలో చంపినా — అదే నాకు మేలు.

MEANING

Better for me if the sons of Dhritarashtra, weapons in hand, were to kill me in battle, unarmed and unresisting.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-46.html

సఞ్జయ ఉవాచ

ఏవముక్త్వార్జునః సఙ్ఖ్యే రథోపస్థ ఉపావిశత్ ।
విసృజ్య సశరం చాపం శోకసంవిగ్నమానసః ॥ ౪౭ ॥

evamuktvārjunaḥ saṅkhye rathopastha upāviśat
visṛjya saśaraṃ cāpaṃ śokasaṃvignamānasaḥ || 47 ||

తాత్పర్యం

సంజయుడు పలికెను: యుద్ధభూమిలో ఇలా పలికి, దుఃఖంతో కలత చెందిన మనసుతో అర్జునుడు బాణంతో సహా విల్లును విడిచిపెట్టి రథంలో కూలబడ్డాడు.

MEANING

Sanjaya said: Having spoken thus on the battlefield, Arjuna cast aside his bow and arrows and sank down on the seat of the chariot, his mind overwhelmed with grief.

స్కాన్ చేసి వినండి
ఫోన్‌లో చదువుతున్నారా? **ఇక్కడ నొక్కండి**
gitatatayya.in/1-47.html

ఇతి

ఓం తత్సదితి శ్రీమద్భగవద్గీతాసూపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదే అర్జునవిషాదయోగో నామ ప్రథమోఽధ్యాయః ॥

oṃ tatsaditi śrīmadbhagavadgītāsūpaniṣatsu brahmavidyāyāṃ yogaśāstre śrīkṛṣṇārjunasaṃvāde arjunaviṣādayogo nāma prathamo'dhyāyaḥ

ఇది అర్జునవిషాదయోగమనే మొదటి అధ్యాయం.
Thus ends the first chapter, the Yoga of Arjuna's Despondency.

హరిః ఓం